

Nederland op de goede weg om technologische belofte in de zorg in te lossen

Hendrik Blokhuis, directeur Digitale Versnelling Nederland Cisco

De impact van technologieën, zoals genetica, zorgrobots en nano-medicine, op de zorg wordt nog groter als ICT ze samenbrengt. Alles wordt meetbaar en programmeerbaar, dankzij sensoren en *organs on a chip*. Digitalisering belooft veel voor zowel care als cure als deze niet stranden in de moeizame, stroperige dagelijkse praktijk. Toch zijn we in Nederland op de goede weg.

Hardnekkig

Er is in de zorg een aantal hardnekkige verschijnselen dat de technologische beloften in de weg staat. We kennen ze ongetwijfeld: de vele partijen met net zo vele belangen. Daarmee samenhangend zijn er geen duidelijke financiële prikkels om vol in te zetten op technologie. Wie wil er investeren als een andere partij daar financieel baat bij heeft? Dat is funest voor de wil om te veranderen.

Geen sprake van efficiënte gegevensuitwisseling

Een ander verschijnsel vormen enkele dominante marktpartijen. Zo trok onlangs Mark van Houdenhoven, CEO van de Sint Maartenskliniek en bijzonder hoogleraar Economische bedrijfsvoering in de gezondheidszorg, van leer tegen het oligopolie van leveranciers op de Nederlandse markt. Het elektronisch patiëntendossier moet de gegevensuitwisseling veel eenvoudiger maken.

De realiteit is anders, zo blijkt uit zijn relaas. Zelfs uitwisseling van gegevens tussen ziekenhuizen met EPD's van dezelfde leverancier gaat niet zomaar. Er moet flink voor betaald worden; een financiële prikkel om niet uit te wisselen. Dit is buitengewoon contraproductief. In de praktijk worden zelfs gegevens van buiten het ziekenhuis met de hand in het EPD gezet. Van een efficiënte gegevensuitwisseling is zo geen sprake. We zien bij de EPD-leveranciers nu wel een beweging naar meer openheid op gang komen. Hopelijk zet deze beweging snel door, zonder dat dit weer tot meer kosten leidt.

Zorgketen verdwijnt

Zorgstructuren zoals we die kennen zijn aan het verdwijnen. In de Verenigde Staten nemen zorgverzekeraars ziekenhuizen over en ziekenhuizen gaan in verzekeringen. Verder rammelen bedrijven zoals Amazon, Alphabet (de moeder van Google) en Apple aan de zorgpoort. Deze giganten willen nadrukkelijk de zorgmarkt betreden en beschikken niet alleen over enorme investeringsbudgetten, maar weten ook alles van een zo efficiënt mogelijke keten tussen aanbieder en consument. En ze weten precies wat de (zorg)consument wil.

Digitalisering gaat verder dan automatisering

Digitalisering van bestaande processen zorgt voor een efficiëntere waardeketen omdat partijen tussen zorgaanbieder en zorgafnemer worden weg-geautomatiseerd. Voor goede digitalisering moeten de primaire processen opnieuw worden ontworpen. Nieuwe bouwblokken maken het mogelijk om databronnen van mensen, dingen en processen te ontsluiten, met internet als fundering. Hier is het doel meer dan automatisering, het gaat om kwalitatieve verbetering van de zorg met de patiënt als uitgangspunt.

We weten waar we heen moeten

De zorg heeft te maken met een ingrijpende transitie, niet alleen op technologisch gebied maar ook wat betreft concurrentie. Een transitie waarvan iedereen er per direct op vooruit gaat, bestaat niet. Transities verstoren de verhoudingen waardoor er altijd problemen ontstaan bij enkele partijen. Maar we weten wel waar de overgang toe moet leiden: kwalitatief betere en toegankelijker zorg die veel meer van de patiënt uitgaat dan nu. Dit vraagt groots en visionair leiderschap, opofferingsbereidheid en een blik op de middellange termijn.

Nederland op de goede weg

De zorgketen heeft die visionaire leiders. Zij werken binnen het Informatieberaad Zorg samen aan een duurzaam informatiestelsel voor de zorg. Dankzij het Informatieberaad is er veel meer visie en richting in de zorg en Nederland zet nu stappen. Denk bijvoorbeeld aan MedMij, een verzamelnaam voor afspraken over technische standaarden en juridische richtlijnen. Of aan de zogeheten Zorginformatiebouwstenen, de zib's, die nauwkeurig onderdelen van een zorgproces omschrijven en aangeven wat er precies moet worden vastgelegd.

Deze afspraken en bouwstenen zijn onmisbaar voor de onderlinge samenwerking. Als die zouden ontbreken staat technologie machteloos. Maar nu ze er zijn moeten we vol inzetten op de uitvoering zodat een echt open zorgplatform werkelijkheid wordt. Dit past ook binnen Cisco's investeringsprogramma Digitale Versnelling Nederland (DVN), dat tot doel heeft de digitalisering van de Nederlandse economie en maatschappij te stimuleren. ☺